

Hrvatski izvoz prije i poslije ulaska u EU

Ante Babić

Sporazumi EU (1)

- EEA
 - [Faroe Islands](#) - 01 January 1997
 - [Norway](#) - 01 July 1973
 - [Iceland](#) - 01 April 1973
 - [Switzerland](#) - 01 January 1973
- Carinska unija
 - [Andorra](#) - 01 July 1991
 - [Turkey](#) - 31 December 1995
 - [San Marino](#) - 01 December 1992
- SAA
 - [The former Yugoslav Republic of Macedonia](#) - 01 May 2004
 - [Croatia](#) - 01 February 2005
 - [Albania](#) - 01 April 2009
 - [Montenegro](#) - 01 May 2010
 - [Bosnia and Herzegovina](#) – 01 July 2008
 - [Serbia](#) - 01 February 2010

Sporazumi EU (2)

- EuroMed
 - [Algeria](#) - Association Agreement, 01 September 2005
 - [Egypt](#) - Association Agreement, 01 June 2004
 - [Israel](#) - Association Agreement, 01 June 2000
 - [Jordan](#) - Association Agreement, 01 May 2002
 - [Lebanon](#) - Interim Agreement, 01 March 2003
 - [Morocco](#) - Association Agreement, 01 March 2000
 - [Palestinian Authority](#) - Association Agreement, 01 July 1997
 - [Syria](#) - Co-operation Agreement, 01 July 1977
 - [Tunisia](#) - Association Agreement, 01 March 1998

Sporazumi EU (3)

- Ostali
 - [Mexico](#) - Economic Partnership, Political Coordination and Cooperation Agreement, 01 July 2000
 - [South Africa](#) - Trade, Development and Co-operation Agreement, 01 January 2000
 - [CARIFORUM States](#) - Economic Partnership Agreement, Provisionally applied
 - Chile - Association Agreement and Additional Protocol, [01 February 2003 \(trade\)](#) / [01 March 2005 \(full agreement\)](#)
 - [Madagascar, Mauritius, the Seychelles, and Zimbabwe](#) Interim Partnership Agreement signed in August 2009
 - [Korea](#) - New Generation Free Trade Agreement, signed 06 October 2010
 - [Papua New Guinea and Fiji](#) - Interim Partnership Agreement ratified by Papua New Guinea in May 2011
 - [EU-Iraq](#) - Partnership and Cooperation Agreement, signed on 11 May 2012

Sporazumi EU u tijeku

- SAD - Transatlantic Trade and Investment Partnership Agreement nacrt mandata za pregovore
- Singapur – trgovinski sporazum, Prosinac 2012
- Japan – otpočeli pregovori Ožujak 2013

Antidampinške carine (1)

- Aluminijska folija (Brazil, Kina,...)
- Posteljina (Indija, Pakistan,...)
- Bicikli (Malezija, Šri Lanka, Kina...)
- Biodizel (Kanada, SAD,...)
- Kamere (Japan,..)
- Kondenzatori (Tajvan,...)
- CD (Kina, Tajvan,...)
- Keramičke pločice i slično (Kina, ...)
- Pamučna tkanina (Egipat, Indija, Pakistan,...)
- DRAM memorije (Tajvan, ...)
- DVD (Tajvan, HongKong, ...)
- Željezo i proizvodi od željeza (Rusija,...)
- Obuća (Kina, Vijetnam, Pakistan,...)

Antidampinške carine (2)

- Laserski čitači (Japan, Tajvan,...)
- Upaljači (Kina,..)
- Magnetski diskovi (Indija, Tajvan,...)
- Faks za osobnu uporabu (Kina, Indija,...)
- Plastične vrećice (Malezija, Indonezija,...)
- Poliesterski proizvodi (Indija, Malezija, Kina,...)
- Polietilenski i PET proizvodi (Indija, Malezija, Kina,...)
- Bešavne cijevi (Hrvatska, Kina,...)
- Solarno staklo i solarni paneli (Kina,...)
- Proizvodi od nehrđajućeg čelika (Indija, Koreja, ...)
- Televizijske kamere i dijelovi (Japan, SAD,...)
- Wireless modemi (Kina,...)
- Više na: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/actions-against-imports-into-the-eu/anti-dumping/>

Sporazumi HR 2012

- CEFTA
 - Albanija,
 - BiH
 - Crna gora,
 - Srbija,
 - Makedonija,
 - Moldavija
 - Kosovo
- FTA Turska
- EFTA
 - Island,
 - Norveška,
 - Švicarska,
 - Lihtenštajn

CEFTA

- Izlazimo iz CEFTA-e 1.07.2013.
- SAA ili Privremeni sporazumi na snazi, osim Srbija (kraj 2013.) i Kosovo
- Praktično to znači da je samo sa Srbijom problem 6 mjeseci, a s Kosovom do daljnjega
- Prerađivačka industrija – nema promjene

Najveća povećanja carina

- Žive životinje – carina sa 5 na 10%
- Meso – carina s 5 ili 8% na 12,8% i više
- Šećer – carina s 1,1€ po 100kg na preko 30€ po 100 kg
- Prerađeno voće i povrće
- Kemijski proizvodi – s 0 na 3-5%
- Eterična ulja – s 0 na 3-5%
- Automobili – carina sa 8% na 10%

Najveća smanjenja carina

- Povrće, smanjenje s 15-20% na 10-15%,
- Čokolada, smanjenje s preko 10% na 8%
- Keksi, pekarski i slastičarski proizvodi, smanjenje s 10% na 5-8%
- Vode, smanjenje s 10% na 0%
- Vino
- Plinska ulja od nafte ili bitumenskih maski, smanjenje s 14% na 0%
- Odjeća, smanjenje s 14% na 12%
- Staklo, smanjenje s 5-15% na 3-5%
- Željezo i željezni proizvodi
- Aluminij i aluminijски proizvodi
- Strojevi, sa 8-10% na 2-4%
- Električni strojevi i oprema, s 10% na 2-4%
- Željeznička vozila, sa 10-15% na 2-4%
- Brodovi, sa 8-10% na 2-4%
- Oružje i streljivo, s 7-10% ,a 2-5%

JOŠ...

- Do sada se ipak carinilo 40% uvoza roba zbog pravila o podrijetlu
- Od 1.7.2013. nema više pravila o podrijetlu unutar zajedničkog tržišta – jednom uvezena i ocarinjena roba slobodno ide čitavim zajedničkim tržištem

Procjene efekata

Ukidanje carina

- Procjena uštede od 1 dana carinjenja
- Papirologija, vrijeme, zaposlenici

Cijene i konkurencija

- Jačanje konkurencije
- Utjecaj nižih cijena
- Veća kvaliteta po nižim cijenama

Posebni efekti

- **Efekt liberalizacije** - povoljni efekt na vanjsku trgovinu uslijed ekonomske integracije (lakši pristup nekim proizvodima).
- **Efekt distorzije** - nepovoljni efekt na vanjsku trgovinu uslijed ekonomske integracije (različiti tretman uvoznih roba ovisno o carinskom tretmanu ostalih zemalja).
- **Efekt stvaranja trgovine** - povoljni utjecaj integracija na blagostanje zemlje koji nastaje jer se dio proizvodnje zamjenjuje jeftinijim proizvodima zemalja iz integracije koji su efikasniji proizvođači.
- **Efekt skretanja trgovine** - nepovoljni utjecaj integracija na blagostanje zemlje koji nastaje zamjenom jeftinijih proizvoda izvan integracije skupljim proizvodima unutar integracije koji su umjetno postali jeftini ukidanjem carina dok je za zemlje izvan integracije ostala carina.

Glavne izvozne destinacije

	2000	2005	2010	max	average
Zemlje Europske unije	54,457%	62,092%	61,083%	64,541%	58,999%
Bosna i Hercegovina	11,217%	14,309%	11,615%	15,433%	13,430%
SAD	1,915%	3,464%	2,494%	3,464%	2,540%
Srbija ³⁾	3,000%	3,000%	3,924%	5,517%	2,409%
Rusija	1,290%	1,278%	1,964%	1,964%	1,447%
Makedonija	0,000%	0,925%	0,951%	1,204%	0,927%
Japan	0,335%	0,452%	0,405%	1,197%	0,663%
Turska	0,000%	0,915%	0,952%	1,337%	0,601%
Crna Gora ³⁾	0,900%	0,900%	0,913%	1,630%	0,634%
Egipat	0,000%	0,225%	0,688%	0,927%	0,344%
Nigerija	0,000%	0,791%	1,214%	1,214%	0,332%
Albanija	0,000%	0,239%	0,677%	0,677%	0,322%
Katar	0,000%	0,184%	0,531%	0,941%	0,316%
Kajmanski Otoci	0,000%	0,000%	0,762%	1,505%	0,308%
Bermudi	0,000%	0,402%	1,046%	1,046%	0,280%
Ukrajina	0,000%	0,200%	0,360%	0,559%	0,267%
Libanon	0,194%	0,448%	0,587%	0,690%	0,243%
Panama	0,000%	0,023%	0,004%	1,129%	0,241%
Saudijska Arabija	0,000%	0,107%	0,125%	0,645%	0,207%
Singapur	0,000%	0,077%	0,064%	0,706%	0,191%

CEFTA – BiH (CT 2013)

- Žive životinje 0101-0105 porast carine s 0 na min. 10%
- Meso 0201-0210 porast carine s 0 na min. 10%
- Ribe 0301-0310 porast carine s 0 na min. 10%
- Mlijeko, jaja, med 0401-0410 porast carine s 0 na min. 10%
- Cvijeće 0603 porast carine s 0 na min. 10%
- Povrće 0701-0710 porast carine s 0 na min. 5% odnosno 10%
- Voće 0801-0810 porast carine s 0 na min. 5% odnosno 10%
- Mesne prerađevine 1601-1610 porast carine s 0 na min. 5% odnosno 10%
- Šećer 1701-1710 porast carine s 0 na min. 10%
- Keksi 1905, porast carine s 0 na min. 15%
- Krastavci 2001, miješano povrće 2005, porast carine s 0 na min. 10%; sok od jabuka 2009 porast carine s 0 na min. 15%
- Vino 2204 i ostala fermentirana pića 2206, šljivovica 2208, porast carine s 0 na min. 15%
- Cigarete 2402, porast carine s 0 na min. 15%

CEFTA – Srbija (CT 2013)

- Žive životinje 0101-0105 porast carine s 0 na min. 4,5% odnosno 18%
- Meso 0201-0210 porast carine s 0 na min. 3% do čak 18%
- Mlijeko, jaja, med 0401-0410 porast carine s 0 na min. 2% do čak 15%
- Cvijeće 0603 porast carine s 0 na min. 5,3%
- Povrće 0701-0710 porast carine s 0 na min. 1% odnosno 9%
- Voće 0801-0810 porast carine s 0 na min. 4% odnosno 8%
- Mlinarski proizvodi 1101-1110 porast carine s 0% na 4% odnosno 21%
- Mesne prerađevine 1601-1610 porast carine s 0 na min. 6% odnosno 12%
- Šećer 1701-1710 porast carine s 0 (uz kvotu) na min. 20%
- Prerađeno povrće i voće 2001-2010, 0 na min. 10%
- Vino i alkoholna pića, porast carine s 0 na min. 30%
- Duhan, porast carine s 0 (uz kvotu) na min. 10% ili čak 30%

CEFTA – Makedonija (CT 2013)

- Svinje 0103 porast carine s 0 na min. 5%
- Janjci 0105 porast carine s 0 na min. 35%
- Meso 0201-0210 porast carine s 0 na min. 5%
- Ribe 0301-0310 porast carine s 0 na min. 10,5%
- Mlijeko, jaja, med 0401-0410 porast carine s 11,3% na min. 25%
- Povrće 0701-0710 porast carine s 0 na min. 30% odnosno 45%
- Voće (osobito grožđe, lubenice) 0801-0810 porast carine s 0 na min. 30% odnosno 50%
- Žitarice 1001-1010, porast carine s 0 na 15% ili čak 35%
- Mesne prerađevine 1601-1610 porast carine s 0 na min. 5% odnosno 10,5%
- Šećer 1701-1710 porast carine s 0 ili 5% na min. 10% ili čak 30%
- Povrće 2001-2010, porast carine s 0 na min. 20% ili čak 50%;
- Vino i alkoholna pića 2201-2210 , porast carine s 0 na min. 50%
- Duhan 2401-2410, porast carine s 0 na min. 15% ili čak 60%

CEFTA – Crna Gora (CT 2013)

- Žive životinje (janjci) 0101-0105 porast carine s 0 na min. 15%
- Meso 0201-0210 porast carine s 0 na min. 5% do čak 15%
- Mlijeko, jaja, med 0401-0410 porast carine s 0 na min. 10% odnosno 15%
- Povrće 0701-0710 porast carine s 0 na min. 7,5% odnosno 15%
- Voće 0801-0810 porast carine s 0 na min. 10%
- Mesne prerađevine 1601-1610 porast carine s 0 na min. 6% odnosno 17,5%
- Vino i alkoholna pića 2201-2210, porast carine s 0 na min. 30%

Očekivano povećanje izvoza

- Turska, Egipat, Kajmanski otoci, Bermudi, Libanon, Južnoafrička republika

Glavne uvozne destinacije

	2000	2005	2010	max	average
Zemlje Europske unije	55,596%	65,568%	60,205%	69,506%	61,440%
Italija	17,028%	15,999%	15,254%	18,174%	16,641%
Njemačka	16,344%	14,833%	12,512%	17,103%	14,909%
Rusija	8,476%	9,126%	8,995%	10,426%	8,420%
Slovenija	7,910%	6,780%	5,855%	7,910%	6,741%
Austrija	6,671%	5,743%	4,766%	6,977%	5,898%
Kina	1,103%	4,709%	7,171%	7,171%	4,376%
Francuska	5,510%	4,189%	2,708%	5,510%	4,134%
Mađarska	2,321%	3,096%	2,782%	3,245%	2,930%
SAD	3,010%	2,144%	2,162%	3,283%	2,397%
Češka	2,262%	2,345%	1,909%	2,485%	2,242%
Bosna i Hercegovina	1,030%	2,443%	3,053%	3,053%	2,199%
Ujedinjena Kraljevina	2,269%	1,873%	1,599%	2,500%	1,959%
Nizozemska	1,654%	2,014%	2,148%	2,148%	1,851%
Poljska	1,186%	1,795%	2,015%	2,015%	1,760%
Španjolska	1,279%	1,518%	1,495%	1,901%	1,608%
Švicarska	1,903%	1,395%	1,718%	2,219%	1,571%
Japan	1,706%	1,473%	1,219%	1,727%	1,531%
Belgija	1,450%	1,095%	1,353%	1,461%	1,265%
Turska	0,000%	1,359%	2,910%	2,910%	1,201%

Očekivano povećanje uvoza

- BiH, Makedonija i Srbija, osobito poljoprivredni i prehrambeni proizvodi
- Turska
- Zemlje EU (onih 40% proizvoda koje imaju manje udjela EU podrijetla od 50%)
- Koreja

Očekivano smanjenje uvoza

- Kina
- Brazil
- Rusija?
- Indija?
- ...